

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9CdoR/9/2023
Identifikačné číslo spisu:	5422200897
Dátum vydania rozhodnutia:	23.08.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Holíč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:5422200897.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci podnetu prokurátora Okresnej prokuratúry Dolný Kubín na začatie konania o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony V.. Q. R., rod. Q., narodenej XX. W. XXXX, P. S., G. - W. XXX, vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 10Ps/5/2022, za účasti Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, o dovolaní V.. Q. R., rod. Q., narodenej XX. W. XXXX proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 10. januára 2023 sp. zn. 7CoP/59/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Dolný Kubín (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením zo 7. októbra 2022 č. k. 10Ps/5/2022-21 začal konanie o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony V.. Q. R., rod. Q., narodenej XX. W. XXXX, P.R. S., G. - W. XXX.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 10. januára 2023 sp. zn. 7CoP/59/2022 odmietol odvolanie V.. Q.Y. R., rod. Q., narodenej XX. W. XXXX, P. S., G. - W. XXX podané proti uzneseniu súdu prvej inštancie zo 7. októbra 2022 č. k. 10Ps/5/2022-21 o začatí konania vydanému podľa § 23 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“).

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu v spojení s uznesením súdu prvej inštancie podala V.. Q. R., rod. Q., narodená XX. W. XXXX (ďalej aj „dovolateľka“) 3. marca 2023 dovolanie podľa § 236 a nasl. zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) s poukazom na § 237 písm. f/ a § 241 ods. 2 písm. c/ OSP.

3.1 Obsahom predmetného podania dovolateľky, označeného ako „Mimoriadny opravný prostriedok, Dovolanie voči Uzneseniu 10Ps/5/2022-21, 7CoP/59/2022-55, Dovolanie o náhradu škody“ bol tiež návrh, ktorým sa dovolateľka domáhala náhrady škody. Súd prvej inštancie uznesením z 10. marca

2023 č. k. 10Ps/5/2022-89 podanie dovolateľky v časti, v ktorej sa domáhala náhrady škody voči Okresnému súdu Dolný Kubín, vylúčil na samostatné konanie. Z obsahu súdneho spisu vyplynulo, že toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 17. marca 2023.

4. Dovolanie bolo podané vo veci podnetu prokurátora Okresnej prokuratúry Dolný Kubín na začatie konania o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony v zmysle § 23 a nasl. CMP. Vzájomný vzťah medzi CMP a zákonom č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Najvyšší súd (ďalej aj „dovolačný súd“) ako súd príslušný rozhodnúť o dovolaní (§ 35 CSP) predovšetkým skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu; dospel k záveru, že tomu tak nie je a podané dovolanie je potrebné odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolačný návrh).

7. V zmysle právnej úpravy civilného konania účinnej od 1. júla 2016 je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Právna úprava civilného konania tiež vyžaduje, aby dovolateľ vymedzil dovolacie dôvody v zmysle § 431 až § 435 CSP.

8. Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. V zmysle § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona, zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec, alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

9. Ak bolo podané dovolanie, ktoré nespísal advokát (resp. ak dovolateľ nie je zastúpený advokátom), súd skúma, či sa na dovolateľa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP. Dovolateľa, na ktorého sa nevzťahuje § 429 ods. 2 CSP a ktorý súčasne nebol v odvolacom konaní poučený o povinnosti v zmysle § 429 ods. 1 CSP, vyzve súd prvej inštancie na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania (§ 436 ods. 1 CSP).

10. Podľa § 447 písm. d/, e/ CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak nemá náležitosti podľa § 428; neboli splnené podmienky podľa § 429.

11. Z citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016, stanovuje osobitnú podmienku dovolacieho konania a vyžaduje, aby bol dovolateľ (okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP) zastúpený advokátom a aby podané dovolanie bolo spísané advokátom.

12. Jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie, predstavuje ust. § 436 ods. 1 CSP. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom (R 39/2019, IV. ÚS. 489/2018).

13. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019 sp. zn.

4Cdo/190/2019, schváleného občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 16. septembra 2020 na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom (R 39/2020).

14. V danom prípade z obsahu súdneho spisu vyplýva, že V. Q. R., rod. Q., narodená XX. W. XXXX sama podala opravný prostriedok, ktorý neobsahoval zákonné náležitosti dovolania v zmysle § 428 CSP. Zároveň nepreukázala, že má právnické vzdelanie druhého stupňa a že sa na ňu vzťahuje § 429 ods. 2 CSP. Odvolací súd v napadnutom rozhodnutí poučil V. Q. R. v súlade s § 393 ods. 1 CSP o prípustnosti dovolania, lehote na podanie dovolania, o náležitostiach dovolania, o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní, ako aj o tom, že dovolanie musí byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

15. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd konštatuje, že podaný opravný prostriedok nemal náležitosti dovolania v zmysle § 428 CSP a zároveň do uplynutia lehoty na podanie dovolania (t. j. do 24. apríla 2023) nebol ani spísaný advokátom. Dovolací súd preto uzatvára, že dovolanie nemalo potrebné náležitosti v zmysle § 428 CSP a nebola splnená ani osobitná podmienka prípustnosti dovolania, stanovená v § 429 ods. 1 CSP o povinnosti spísania dovolania advokátom. Zároveň do vydania tohto rozhodnutia odvolacím súdom zostala nesplnená i podmienka o povinnom zastúpení dovolateľa advokátom v priebehu celého konania o dovolaní.

16. Z dôvodu, že podanie označené ako dovolanie nemalo náležitosti v zmysle § 428 CSP a zároveň neboli splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania podľa § 429 CSP, odvolací súd ho odmietol podľa § 447 písm. d/ a e/ CSP bez toho, aby posudzoval vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

17. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.